

АЛУМНИ КЛУБ ПРАВОСУДНЕ АКАДЕМИЈЕ

Теразије број 41, 11000 Београд

www.alumni-pars.rs | alumniklub.pars@gmail.com

Коментари Алумни клуба Правосудне академије на Нацрт Закона о судијама

Ради прегледности, издвојени су само чланови закона који су предмет коментара, а сви коментари и предлози за измену писани су црвеном бојом.

АКПА заговара суштинску промену у начину избора судија, због чега предлоге реформе ове области даје кроз посебну главу овог коментара која садржи образложење предложених решења, који предлог је достављен Министарству правде 20.07.2022. године.

Закон о судијама

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Материјална независност

Члан 5.

Судија има право на плату и пензију у складу са достојанством и степеном одговорности судије.

Износ плате и пензије судије гарантује његову независност и материјалну сигурност.

Плата судије уређује се овим законом.

Сматрамо да би овим законом поред плате судије било потребно одредити и пензију судије, јер се управо овим, а не другим законима, гарантује материјална независност у складу са достојанством и степеном одговорности судије, односно бившег судије. У противном, ова одредба остаје као празна прокламација у односу на пензије судија.

Потребно је прописати:

Судија има право на пензију у висини 80% основне палте судије суда у коме је обављао судијску функцију најмање три године пре пензионисња.

6. Материјални положај судије

Основна плата

Члан 41.

Судија има право на плату судије суда за који је изабран.

Плата судије одређује се на основу основне плате.

Основна плата одређује се множењем коефицијената за обрачун и исплату плата са основицом за обрачун и исплату плате.

Основица за обрачун и исплату плате судије утврђује се Законом о буџету.

Коефицијент за обрачун и исплату плате одређује се тиме што се сваки судија разврстава у једну од шест платних група.

Основна плата, према овом закону, јесте вредност у коју се не урачунава проценат за вредновање минулог рада.

Судија не може да уз плату прима и пензију остварену у складу са посебним прописом.

Предлажемо да одредба члана 41. став 4. Закона о судијама гласи:

Основицу за обрачун и исплату плате судије представља просечна нето зарада у Републици Србији, према последњем расположивом податку органа надлежног за делатност статистике пре утврђења предлога буџета Републике Србије за следећу годину.

У вези са предложеном одредбом члана 41. Закона о судијама, АКПА указује на потребу побољшања материјалног положаја судија, што је битан предуслов њихове независности и достојанства.

Наиме, позната је чињеница да су судије у Србији најмање плаћене у региону и Европи (и то како са аспекта апсолутних износа, тако и са аспекта односа просечне плате и судијске плате), те да плата коју они остварују није ни изблиза у складу са обимом посла који врше и одговорности коју носе. С тим у вези потребно је побољшати предложену одредбу која се односи на материјални положај судија и основну плату, те пронаћи механизам за обрачун основне плате који би био ван компетенција органа законодавне и извршне власти. Сматрамо да предложено решење, према ком се основна плата одређује множењем коефицијената за обрачун и исплату плата са основицом за обрачун и исплату плате (став 3.), а основица за обрачун и исплату плате судије утврђује Законом о буџету (став 4.), није оптимално из разлога што основицу везује за Закон о буџету, сходно чему и судијска плата директно зависи од одлука друге две гране власти. На тај начин се оставља простор за утицај законодавне и извршне власти на судску и сужава простор независности правосуђа. Мишљења смо да основица мора бити прописана Законом о судијама и да као таква буде стална категорија, а не подложна променама у буџетском законодавству. АКПА заступа став да основицу треба да представља просечна нето зарада у Републици Србији, према званичним подацима органа надлежног за делатност статистике, те да такву основицу треба множити са коефицијентом из предложене одредбе члана 43. Закона о судијама, који варира у зависности од платне групе судије из предложене одредбе члана 42. Закона о судијама.

Уколико знамо да је просечна нето зарада у Републици Србији у јуну 2022. године износила 74.302,00 динара, уз задржавање постојећих коефицијената, то би

водило повећању основних плата за носиоце судијске функције, као и за полазнике Правосудне академије, чије плате су везане за плате судија.

Платне групе судија

Члан 42.

Судија се разврстава у једну од шест платних група, која је изражена у коефицијенту.

У првој платној групи је судија прекршајног суда.

У другој платној групи је судија основног суда.

У трећој платној групи је судија привредног, вишег и Прекршајног апелационог суда.

У четвртој платној групи је судија Привредног апелационог, апелационог суда и Управног суда.

У петој платној групи је судија Врховног суда.

У шестој платној групи је председник Врховног суда.

АКПА сматра да је потребно висину плата судије прекршајног суда изједначити са висином плата судија основних судова, због чега је потребно да се сврстају у исту платну групу.

Увећање основне плате судије

Члан 46.

Основна плата судије који врши функцију у суду у коме је непопуњено више од 10% судијских места може се увећати од 10% до 50%, сразмерно броју непопуњених места.

Као непопуњено судијско место сматра се и место судије који је привремено ослобођен вршење судијске функције, односно којем мирује судијска функција, због избора, именовања, привременог упућивања у други суд, односно упућивања у Високи савет судства, министарство надлежно за правосуђе, Правосудну академију или међународну организацију.

Основна плата судије који поступа у предмету кривичног дела са елементом организованог криминала и ратног злочина, може се увећати до 100%.

Одлуку о увећању основне плате из ст. 1. и 3. овог члана доноси Високи савет судства.

Основна плата заменика председника суда увећава се за 50% увећања из члана 44. став 1. овог закона.

Предлажемо да члан 46. гласи:

Основна плата судије се може увећати од 10% до 50% уколико је услед повећаног обима посла, прилива предмета, непопуњености судијских места или из других разлога потребно повећено ангажовања судија које обављају судијску функцију.

Основна плата судије који поступа у предмету кривичног дела са елементом организованог криминала и ратног злочина, може се увећати до 100%.

Одлуку о увећању основне плате доноси Високи савет судства.

Основна плата заменика председника суда увећава се за 50% увећања из члана 44. став 1. овог закона.

У Нацрту Министарства правда полази се од категорије – непопуњеног судијског места као услова за увећање основне плате. Наведени приступ је само делимично оправдан, јер непопуњеност судијских места доводи до повећаног обима посла преосталих поступајућих судија. Међутим, до повећаног обима посла могу довести и други разлози, као што је повећан прилив предмета, посебно код тзв. масовних спорова, затим недовољан број помоћног судијског особља и сл. Стога је предложени критеријум – повећано ангажовање судија који обављају судијску функцију примереније решење, јер увећана накнада терба да се исплаћује управо за повећано ангажовање судија.

У неким случајевима ће избор свих судија по систематизацији судијских места решити проблем прекомерног рада судија, али у неким случајевима ће то само ублажити преоптерећеност. Поред тога, оптерећеност послом некада има само привремени карактер због којег није потребно проширење систематизације, па решење које АКПА предлаже би више одговарало овим ситуацијама. Одлуку о увећању основне плате би доносио ВСС, који би био у прилици да сагледа целокупну стање конкретног суда и радну ангажованост судија.

III. ИЗБОР СУДИЈЕ

Предлог Алумни клуба Правосудне академије за реформу система избора носилаца правосудних функција

(достављен Министарству правде 20.07.2022. године)

Уставни закон за спровођење Акта о промени Устава Републике Србије, прописује обавезу законодавцу да у року од годину дана треба са усвојеним амандманима да усагласи законе о судијама, тужиоцима, Високом савету судства и Високом савету тужилаштва. При извршавању ових обавеза, првенствено би требало водити рачуна о испуњавању оних критеријума и стандарда који су били мотив за започињање правосудне реформе.

Стратегијом развоја правосуђа за период од 2020-2025 донетом од стране Владе Републике Србије у циљу остваривања прелазних мерила и испуњавања критеријума из Поглавља 23 али и новоствореног кластера који се односи на владавину права, истакнуто је: “да би се могло сматрати да је правосуђе једне државе независно и самостално, неопходно је да поступак предлагања, избора, напредовања, премештаја и престанак правосудне функције буде заснован на јасним, објективним и унапред прописаним критеријумима, правичан, транспарентан и ослобођен утицаја законодавне и извршне власти”. У питању су циљеви постављени као стандарди у међународним акатима¹

---

¹ У Препоруци ЦМ Рец (2010) 12 Комитета министара државама чланицама о судијама се наводи “Све одлуке које се тичу професионалне каријере судија треба да се заснивају на

Извештај Европске уније о напретку Србије у процесу евроинтеграција за 2021. годину наводи да: “систем избора носилаца правосудних функција и оцењивање рада судија и тужилаца треба темељно да се ревидира након усвајања уставних амандмана, како би се омогућило да избор и каријера носилаца правосудних функција буду базирани на компетенцијама”.

Актуелни систем избора и напредовања у правосуђу у Републици Србији оцењен је од стране свих домаћих и међународних институција као нетранспарентан, анахрон и заснован на потпуној дискрецији, те је као такав погодно средство за корумпирање носилаца правосудних функција. Ужива ниско поверење грађана, а још ниже поверење самих судија и тужилаца, како је показао низ анонимних анкета спроведених међу носиоцима правосудних функција².

У јавном дискурсу, непрестано се потенцира питање “ко ће бирати судије”, а мало се говори о кључном питању - “како ће се бирати судије”. Када је у питању први избор на правосудну функцију, актуелне процедуре нису засноване на било каквим објективним мерилима. Успех на студијама и дужину студирања, правосудни савети уопште не морају да узму у обзир приликом избора кандидата (и то најчешће и не чине), на правосудном испиту не врши се диференцирање кандидата према оствареном успеху већ практично сви кандидати само добијају потврду о положеном испиту, вредновање судијских сарадника током рада у судовима је потпуно обесмишљено и сви добијају максималне оцене, а тестови које током конкурсних процедура организују правосудни савети су пука формалност и готово сви кандидати и те тестове полажу са максималном оценом. Резултат оваквог дисфункционалног система је да правосудни савети након обављених конкурсних процедура имају по више стотина кандидата који су формално једнаки и тиме је отворен простор за неограничену дискрецију и арбитрарност у избору.

Начела на којима је заснован законски предлог

Начело неповредивости и недељивости овлашћења Високог савета судства да бира судије. Чланом 150 став 2 Устава Републике Србије прописано је да судије у Републици Србији бира Високи савет судства. Јасно је да овлашћења

објективним критеријумима, а избор судија и њихово напредовање треба да се заснива на заслугама, уз узимање у обзир квалификација, интегритета, способности и ефикасности.”

- 2 У публикацији Ставови судија и тужилаца о правосуђу у Србији, истраживања, анализа и препоруке, АКПА 2017, која је заснована на анонимној анкети у којој је учествовало 1603 носилаца правосудне функције 74,63% судија се изјаснило да је начин избора судија нетранспарентан и 84,07% судија се изјаснило да не верује да се избор судија и њихово напредовање врши искључиво по објективним критеријумима.

(<https://www.alumni-pars.rs/wp-content/uploads/2017/12/%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%92%D0%9E%D0%92%D0%98-%D0%A1%D0%A3%D0%94%D0%98%D0%88%D0%90-%D0%98-%D0%A2%D0%A3%D0%96%D0%98%D0%9B%D0%90%D0%A6%D0%90-for-web-final.pdf>)

овог органа са највишим гаранцијама независности, не би требало при избору судија да буду ограничена од стране било ког другог органа или институције у Републици Србији, већ само критеријумима и процедурама за избор судија прописаним Законом о судијама. Систем према коме би се правосудним саветима превише сузио круг потенцијалних кандидата који могу да буду бирани на правосудну функцију није добар јер би практично обесмислио изборна овлашћења тог тела. Али је једнако лош систем избора према коме и након спроведених конкурсних процедура, није извршена никаква суштинска диференцијација кандидата и избор је препуштен потпуној дискрецији.

Начело избора заснованог на мерљивим и објективним критеријумима.

Вредновање кандидата који долазе из различитих средина и професија: судијских сарадника, адвоката, запослених у компанијама, банкама, канцеларијама јавних бележника или јавних извршитеља, или пак корисника почетне обуке на Правосудној академији – изузетно је захтеван и компликован процес. Стога се постојање сложених и вишеструких тестова знања и практичних вештина који се спроводе како усмено тако и писмено, намеће као нужна претпоставка било каквог објективног избора у правосуђу.

Начело оспособљености носилаца правосудне функције. Ово начело се реализује кроз обавезну претходну обуку свих лица која се први пут бирају/ступају на правосудну функцију. Консултативно веће европских судија је у свом мишљењу бр. 4 још 2003. године истакло да сматра да сва лица која ступају први пут на правосудну функцију би требало да прођу претходну обуку, без обзира на године радног искуства у струци, јер је ипак за све новоизабране то једно ново окружење које обухвата посебан вид обавеза и одговорности. Такође, како је истакнуто у наведеном мишљењу, та обука не би могла да буде кратка и несадржајна ради задовољења пуке форме. Да би обука за судијску и тужилачку функцију била озбиљна, дуготрајна и садржајна она се не може организовати за неограничен број кандидата, јер за то не постоје довољни финансијски ресурси, већ само за оне који ће заиста и ступити на правосудну функцију.

Начело јасне и предвидиве правосудне каријере. У актуелном тренутку у правосуђу Републике Србије, осим ретких изузетака, суштински постоје два карактеристична пута за долазак на правосудну функцију – кроз обављање послова стручних сарадника у правосудним органима, или кроз упис и завршетак обуке на Правосудној академији. Јасно је да даље опстајање оваквог дуализма води сталној непредвидивости избора и стручних сарадника и свршених полазника почетне обуке Правосудне академије и додатно отежава успостављање јединствених критеријума избора и напредовања. Потенцијално решење требало би да садржи интеграцију ова два система.

Начело јавности и транспарентности процеса. Доследна примена овог начела важна је ради враћања поверења стручне и опште јавности у правосудне изборе и правосуђе у целини. Ако сваки грађанин буде могао да врши непосредан увид у процес селекције судија и тужилаца, ако кроз тај приступ увиди да се селекција врши на основу објективних и мерљивих критеријума, свакако да ће са

многа већим поверењем и сигурношћу приступати суду и прихватати одлуке које тај суд доноси.

Начело правног средства. Овај предлог отклања недостатак постојеће процедуре која не предвиђа делотворан правни лек за кандидате који нису изабрани на правосудну функцију. Стога је предвиђено да се кандидат након сваке фазе поступка може користити адекватним правним средством. Тако након писаног тестирања сваки кандидат може поднети приговор на оцену Комисије за писано тестирање Високом савету судства, а против одлуке о избору на функцију кандидати могу покренути управни спор пред Управним судом, који је дужан да о тужби одлучи у хитном поступку. Такође, предложено је да одлука о избору кандидата мора бити образложена и да је у образложењу одлуке Високи савет судства дужан да за сваког кандидата који је приступио разговору посебно образложи број бодова додељених на разговору.

Предлог као услов за ступање на функцију поред завршене обуке за судије на Правосудној академији предвиђа и заклетву пред председником Републике Србије. Сматрамо да се заклетва као свечани чин иницијације мора задржати и у новом систему избора. У светлу уставних амандмана, према којима Народна скупштина више нема никакве ингеренције у поступку избора судија, сматрамо да би судије заклетву требало да полажу пред председником Републике Србије који према члану 111 Устав Републике Србије изражава државно јединство Републике Србије³. Важно је напоменути да председник Републике Србије не би у овој процедури имао никаква изборна овлашћења, већ протоколарну и симболичну функцију, као што је то случај у великом броју европских држава.

Полазећи од цитираних начела, имајући у виду да је једини начин да први избор у правосудју буде базиран на мерљивим и објективним критеријумима такав да он буде заснован на сложеним и вишеструким тестирањима знања и способности за доношење одлука кандидата, да искључиву надлежност у избору кандидата на правосудне функције треба да има Високи савет судства али не по принципу дискреције, већ на тај начин што ће овај орган своје одлуке заснивати на објективним критеријумима, по јасним и правичним процедурама, након процеса тестирања кандидата које ће спроводити, те имајући у виду да је правосудна реформа прилика да се коначно реши питање статуса великог броја корисника почетне обуке Правосудне академије, који су у неадекватним радним односима на одређено време са Правосудном академијом до избора на правосудне функције, Алумни клуб Правосудне академије свој предлог формулише у две варијанте.

---

³ Подсећамо да је Венецијанска комисија у Мишљењу CDL - AD(2007)004 критиковала доскорашње уставно решење према коме је избор судија био поверен Народној скупштини и сугерисала да уместо тога именовање судија буде прерогатив председника Републике (по предлогу кандидата датом од Високог савета судства). Заклетва не подразумева овлашћење да се именује судија, већ представља искључиво свечани чин у коме се судија заклиње народу као носиоцу суверености да ће своју функцију вршити верно Уставу и закону, по најбољем знању и умећу и служити само истини и правди.

Прва варијанта предлога

(Критеријуми за избор садржани у Закону о Правосудној академији)

Предлажемо да се као услов за избор на судијску функцију у Закону о судијама поред постојећих услова предвиди и нов услов - завршена почетна обука на Правосудној академији. Таква измена би морала последично бити праћена изменом Закона о Правосудној академији. Број полазника Правосудне академије би се одређивао према Плану слободних места судија, а свршени полазници би након завршене обуке без додатних услова били бирани на судијску функцију, што би морало бити извесно за све полазнике Правосудне академије. Имајући у виду да би се на тај начин почетак и развој правосудне каријере базирао на јасним и мерљивим критеријумима инкорпорисаним у пријемне процедуре на Правосудну академију, те да би сви полазници по аутоматизму постајали судије, неопходно је предвидети да спровођење процедуре пријема полазника врши Високи савет судства, а у складу са прокламованим начелом неповредивости и недељивости његових овлашћења. Пријемни испит за Правосудну академију спроводио би се према правилима предвиђеним за избор судија.

Саставни део нашег предлога је и очување стечених права досадашњих корисника почетне обуке на Правосудној академији, кроз предвиђање обавезе Високог савета судства да у двогодишњем року у складу са својим надлежностима реши статус свршених корисника почетне обуке на Правосудној академији, те да њихов радни однос буде заснован на неодређено време док до решења статуса сваког појединачног корисника не дође.

Друга варијанта предлога

(Критеријуми за избор садржани у Закону о судијама)

У случају да се законодавац определи да почетну обуку на Правосудној академији не предвиди као услов за избор на судијску функцију, сматрамо да се Закон о судијама у делу који регулише први избор на правосудну функцију мора темељно изменити. У том случају Закон о судијама мора садржати критеријуме за избор судија. Погрешно би било критеријуме прописивати правним актима ниже правне снаге, имајући у виду да они представљају ограничење дискреције за доносиоце одлука, због чега је нужно да се гаранције квалитета селекције регулишу на законском нивоу. У овој варијанти предлога такође је нужно предвидети да почетна обука на Правосудној академији буде предвиђена као услов за ступање на

судијску функцију. У супротном не би били задовољени европски стандарди (пре свега садржани у Мишљењу број 4 Консултативно веће европских судија).

Стога се исти циљеви прокламовани цитираним начелима у уводном делу овог пердлога могу постићи кроз инкорпорирање сложених и вишеструких испитних процедура у поступак избора који спроводи Високи савет судства, те кроз предвиђање обавезности обуке кроз коју сви кандидати морају да прођу пре ступања на функцију. Правила првог избора на функцију предвиђена Законом о судијама, према овој варијанти требала би да буду следећа:

Избор судије

Члан 1.

Избор судије се врши у поступку отвореном за јавност и заснива се на једнаким условима и објективним критеријумима прописаним овим законом.

Услови за избор

Члан 2.

За судију може бити изабран држављанин Републике Србије који испуњава опште услове за рад у државним органима, који је завршио правни факултет и положио правосудни испит.

Критеријуми за избор

Члан 3.

Критеријуми за избор судије су стручност, способност за доношење одлука, разумевање улоге судије у друштву, познавање Етичког кодекса судија, достојаност за обављање судијске функције.

Потребно радно искуство

Члан 4.

После положеног правосудног испита потребно је радно искуство у правној струци:

- две године за судију прекршајног суда;

- три године за судију основног суда;
- шест година за судију вишег суда, привредног суда и Прекршајног апелационог суда;
- десет година за судију апелационог суда, Привредног апелационог суда и Управног суда;
- дванаест година за судију Врховног суда.

План слободних места судија

Члан 5.

Слободна места судија у судовима попуњавају се у складу са Планом слободних места судија (у даљем тексту: План слободних места).

План слободних места доноси Високи савет судства најкасније до краја календарске године за наредне две године и садржи места судија у свим судовима која ће бити слободна у наредне две године. План слободних места се јавно објављује одмах по доношењу.

План слободних места може се изменити ако се измене околности на основу којих је извршена процена за попуњу слободних места судија. О изменама Плана слободних места одлука се може донети по протеку два месеца од изношења предлога за промену Плана слободних места на седници Високог савета судства.

Председници свих судова могу уложити образложен приговор на План слободних места Високом савету судства у року од осам дана од дана његовог објављивања. Одлуку о приговору Високи савет судства доноси најкасније у року од тридесет дана од дана подношења приговора.

Члан 6.

Избор судије оглашава Високи савет судства.

Оглас се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" и другом средству јавног обавештавања које покрива целу Републику Србију.

Поступак избора судије мора бити довршен најкасније у року од шест месеци од дана објављивања огласа.

Подношење пријаве

Члан 7.

Пријава за избор се подноси Високом савету судства у року од 15 дана од дана објављивања огласа у "Службеном гласнику Републике Србије".

Уз пријаву се подносе и докази о испуњавању услова за избор.

Уколико се кандидат пријављује за избор у више судова истовремено, у пријави ће навести редослед преференцијалних судова.

Мерила за утврђивање испуњености критеријума

Члан 8.

У поступку избора судије стручност кандидата, способност за доношење одлука, разумевање улоге судије у друштву, познавање Етичког кодекса судија се утврђује писаним тестирањем и разговором са кандидатом.

Писано тестирање

Члан 9.

Писано тестирање кандидата спроводи петочлана Комисија за писано тестирање коју именује Високи савет судства из реда судија или истакнутих правника који нису чланови Високог савета судства.

Писано тестирање се спроводи преко Правосудне академије.

Писани тест садржи питања са више понуђених одговора.

Писани тест се формира на дан писаног тестирања случајним електронским генерисањем и састоји се из комбинације питања која сваки од чланова Комисије за писано тестирање доставља Правосудној академији на дан одржавања тестирања.

Резултати писаног тестирања се објављују на дан писаног тестирања.

На писаном тесту се може освојити највише 200 бодова.

Приговор на резултат тестирања се може поднети у року од 48 часова од тренутка објављивања резултата и о истом одлучује Високи савет судства у року од 48 часова.

Бодови остварени на писаном тестирању важе у периоду од две године од објављивања коначних резултата теста.

Писано тестирање се по правилу оптички и аудио снима и емитује у реалном времену на Интернету уз претходно прибављену сагласност кандидата.

Спровођење писаног тестирања уређује се правилником који доноси Високи савет судства.

Разговор са кандидатом

Члан 10.

Високи савет судства обавља разговор са кандидатима који су остварили најмање 180 бодова на писаном тесту, а по изузетку и са кандидатима који су остварили и мање од 180 бодова уколико је број кандидата који су остварили више од 180 бодова на писаном тесту мањи од броја оглашених слободних судијских места.

На разговору сваки члан Високог савета судства оцењује разумевање улоге судије у друштву и познавање Етичког кодекса судија оценом од 0 до 5.

Алтернативно предвидети да кандидате оцењује неточлана комисија састављена од чланова Високог савета судства оценама 0 до 11.

Лице које на разговору не оствари најмање 35 бодова не може бити рангирано на коначној листи тестираних кандидата.

Разговор са кандидатом се по правилу оптички и аудио снима и емитује у реалном времену на Интернету уз претходно прибављену сагласност кандидата.

Коначна листа тестираних кандидата

Члан 11.

Коначна листа тестираних кандидата се формира тако што се кандидати рангирају по редоследу остварених бодова који се добијају сабирањем оцене на писаном тесту и оцене на разговору.

Уколико два кандидата имају исти број бодова предност има кандидат који има вишу просечну оцену на основним студијама права.

Члан 12.

Високи савет судства врши избор судије према коначној листи тестираних кандидата узимајући у обзир редослед преференцијалних судова кандидата наведених у пријави на оглас.

Кандидат из реда судија се не тестира и Високи савет судства у погледу одлуке о избору тог кандидата није везан коначном листом тестираних кандидата.

Одлука о избору кандидата мора бити образложена. У образложењу одлуке Високи савет судства дужан је да за сваког кандидата који је приступио разговору посебно образложи број бодова додељених на разговору.

Кандидат има право да изврши увид у целокупну конкурсну документацију и да покрене управни спор против одлуке Високог савета судства из става 3. овог члана у року од 3 дана од дана објављивања одлуке.

Управни суд је дужан да донесе коначну одлуку по поднетој тужбу најкасније у року од тридесет дана од дана поношења тужбе.

Алтернативно предвидети могућност подношења уставне жалбе уставном суду уместо тужбе управном суду

Услови за ступање на функцију

Члан 13.

Изабрани судија ступа на функцију на свечаној седници свих судија у суду за који је изабран након што са успехом заврши почетну обуку за судије на Правосудној академији и након што положи заклетву пред председником Републике Србије.

Изабрани судија који је претходно завршио почетну обуку на Правосудној академији, ступа на функцију на свечаној седници свих судија у суду за који је изабран након што положи заклетву пред председником Републике Србије.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 1.

Одредбе о избору судија прописане овим законом, почињу да се примењују од 01.01.2025. године.

Члан 2.

Радни однос корисника почетне обуке на Правосудној академији заснован на одређено време, постаје радни однос на неодређено време, са задржавањем свих права и обавеза које проистичу из уговора важећих у тренутку ступања на снагу овог закона.

Члан 3.

Високи савет судства ће у периоду од дана ступања на снагу овог закона до 01.01.2025. године, у складу са својим надлежностима, решити питање статуса корисника почетне обуке на Правосудној академији који су у тренутку ступања на снагу овог закона завршили почетну обуку, док ће статус корисника који нису завршили почетну обуку решити у року од две године од завршетка почетне обуке.